

da Prisen paa en Tønde Rug, den eneste Maalestok, vi har at holde os til gennem alle disse Aar, var 8 Kr., altsaa Halvdelen af, hvad den var ved Krigens Begyndelse, og en Trediedel af, hvad den var i 1916. Hvorvidt vi kommer saa langt ned, ved jeg ikke, jeg udtaler mig med alt Forbehold, men jeg vil være i allerhøjeste Grad tilfreds økonomisk set, hvis Danmark kan nøjes med at komme ned paa det Priseniveau, vi havde i Firserne. Jeg tror i Virkeligheden ikke, det slaar til, men selv om det skulde slaa til, vilde det sige, at Priseniveauet, naar der ikke var mere Bevægelighed tilbage, vilde ligge nede i en Trediedel af den Højde, hvorpaa vi stod i 1916.

Nu forstaar jeg meget vel, det er jo i og for sig menneskeligt, at Tjenestemændene ræsonnerer som saa, at naar der kommer en Nedgangsperiode, og det er de temmelig sikkert belavede paa, vil de ikke risikere at faa deres Løn presset ned, men gøre Forsøg paa at holde den oppe. Det er det, vi ser udtrykt i „Social-Demokraten“ for i Lørdags med den Vending, der bruges netop om denne Sag: „En Gang vundne Fordele slippes ikke paa ny“. Ja, er de Herrer vis paa, at de i det Øjeblik, Priseniveauet gaar ned til en Trediedel af det, deres Lønninger er beregnede efter, vil være i Stand til at fastholde den Sætning? Jeg tror det ikke. Og i det Øjeblik, de ikke kan det, men dog kaster sig ind i en Kamp for at gøre det, vil Resultatet blive, at der kommer til at staa en Strid mellem Lovgivningsmagten og Tjenestemændene, som i alt Fald jeg er aldeles overbevist om, at Tjenestemændene i det lange Løb ikke er tjente med. Lad os sige, at det kommer dertil, at man paa en eller anden Maade maa have Lønningerne sat ned, hvad vil der saa ske? Saa bliver den næste Lønningsperiode fastsat paa en Konjunktur, der er en Lavkonjunktur, og under Forhold, der har bragt Strid mellem Bevillingsmyndigheden og Etaterne. Under saadanne Forhold vil der neppe være Haab om at opnaa saa gunstige Kaar, som hvis man i Dag slog til, naar Lovgivningsmagten anerkender — hvad jeg personlig er fuldt ud villig til —, at det, som ligger her, er en Norm for Lønninger under et Priseniveau som det i 1916, saaledes som det staa i Lovforslaget, og naar Lovgivningsmagten da samtidig erklærer sig villig til under stigende Konjunkturer at følge med, men til Gengæld kræver, at Tjeneste-

mændene saa ogsaa ved faldende Konjunkturer gaar noget ned. Hvis de vil slaa til i saa Henseende, vil det sikkert, naar vi en Dag staar overfor det store Fald, være til Fordel ikke alene for Lovgivningsmagten, men ogsaa for Tjenestemændene.

De vil se af disse Bemærkninger — og det beder jeg Dem lægge Mærke til —, at det er min Opfattelse, at de Penge, der her forlanges til Lønninger, maa ydes, især hvis man kunde komme ind paa det, som efter min Mening i det lange Løb vil skabe Tilfredshed paa begge Sider. Og jeg vil føje til, at Tjenestemændene har i de Aar, Krigen har varet, og i nogen Maade ogsaa i Tiden forud, lidt under daarlige Konjunkturer, deres Løn er ikke fulgt med i Forhold til den almindelige Prisstigning her i Landet, de har derfor i en vis Forstand noget til gode. Hvor meget, det skal jeg ikke komme ind paa, men jeg skal ikke have noget imod, at man erkender, at de har noget til gode for de forløbne Aar, og siger: Saa skal deres Lønninger til Gengæld holdes noget oppe og ikke gaa ned igen straks den Dag, da Priserne falder. Jeg kan altsaa meget godt gaa med til at fastslaa, at den Nedgang, som uvægerlig vil komme i Priseniveauet, skal ikke gaa ud over dem straks, men de skal have nogen Erstatning for det Afsavn, som Masser af Hjem har maattet lide i Krigens første Periode.

Jeg antager, at man fra de forskellige Sider vil være klar over min Stilling nu, som er den, at jeg under Tjenestemændene en Løn, som i Forhold til det bestaaende Priseniveau ikke staar tilbage for det, som foreslaas her i Lovforslaget. Men naar jeg staar med de Anskuelser, jeg har, og som jeg ikke er kommet til for nylig, men som jeg har hævdet offentlig Gang paa Gang de sidste to, tre Aar: at jeg vil være godt tilfreds med Danmarks økonomiske Stilling, hvis vi kan nøjes med at gaa ned til et Priseniveau, der ligger paa en Trediedel af det fra 1916, vil de Herrere Tjenestemænd kunne forstaa, at jeg under ingen Omstændigheder kan give min Stemme til dette Lovforslag, som det foreligger, medmindre jeg paa en eller anden Maade faar Sikkerhed for, at vi kan undgaa de Kampe, vi ellers staar overfor. Jeg finder dette Princip fuldt naturligt, og naar tre af Rigsdagens Partier har anerkendt det som fuldt retfærdigt, kan jeg ikke forstaa, at vi ikke kan faa det gennemført. Det maa være ganske uvedkommende Grunde, der ligger bagved. Thi det, at